

Vážení přátelé Platformy podnikatelů pro ZRS,

končí rok 2017 a Platforma završuje deset let své existence. Výčet našich aktivit je dlouhý, přehled našich výstupů by zabral několik stran. Pro všechny, kdo by chtěli prozkoumat naši historii, rozšiřujeme přístup veřejnosti k obsahu našich webových stránek.

Vliv Platformy na začlenění soukromého sektoru do rozvojových projektů lze vysledovat jednodušeji. Stačí si pročíst novou Strategii ZRS ČR, kterou již Ministerstvo zahraničních věcí zveřejnilo na svých stránkách. Soukromý sektor tam má své místo. V programech spolupráce s prioritními zeměmi jsme také podpořili zlepšování podnikatelského prostředí. To je totiž hlavní podmínkou dalšího ekonomického růstu dané země a komerčních návazností na rozvojové projekty.

Během letošní snahy působit na rozvojovou politiku jsme narazili na několik zásadních otázek. Jednou z nich je schopnost a ochota českých firem investovat v zemích třetího světa. Tím jsme se zabývali v minulém vydání a leccos z toho také podtrhuje informace z podnikatelského fóra EU-Afrika, kterou uvádíme dále v tomto čísle Zpravodaje. Tím však neskončíme! Tématu se chceme věnovat i v příštím roce. Máme připraven projekt budování kapacit PPZRS pro r. 2018 zaměřený na praktické otázky soukromých investic v rozvojových zemích.

Další otázkou je význam působení a vlivu Platformy na politiku ZRS s ohledem na reálný počet členských subjektů. Nezdůrazňujeme, že mezi členy PPZRS patří také mnohačetné asociace zaměstnavatelů, tedy v souhrnu je počet zastupovaných firem vyšší než jeden tisíc! A pro ně má význam pozice Platformy jako člena-pozorovatele v Radě pro zahraniční rozvojovou spolupráci. Zástupci Platformy se účastní všech jejích zasedání i pracovních skupin a to je vynikající příležitost vyjadřovat se k rozvojové politice z hlediska soukromého sektoru.

Přímá členská základna Platformy není početně stejná jako např. Hospodářská komora ČR, ale svým zaměřením a expertizou je kvalifikovanou organizací právě pro otázky ZRS. Mezi námi jsou realizátoři rozvojových projektů a to nejen těch bilaterálních, financovaných Českou rozvojovou agenturou. V Platformě se soustředí zkušenost, expertiza a kontakty, stejně jako synergie při získávání důležitých informací z míst, kam směřuje rozvojová pomoc.

Pro ilustraci této skutečnosti máme ve Zpravodaji informaci o působení některých našich členských firem v projektech mezinárodních rozvojových institucí. Další pak lze najít na webu PPZRS.

Přestože si ceníme své desetileté historie, důležitý je pohled a směr vpřed, do budoucnosti. Je rámovaná českou Strategií ZRS 2030, Evropským fondem vnějších investic, ale také aktuální verzí programu spolupráce českých firem se svými partnery v rozvojových zemích. Tomu se Platforma podnikatelů pro ZRS bude věnovat v příštím roce 2018.

Štěstí, mír a klid všem v Novém roce 2018!

Věra Vencíková

DEKONTA je v zahraničí stále více doma

DEKONTA je renomovanou českou společností s mezinárodní působností poskytující služby v oblasti ochrany životního prostředí, nakládání s nebezpečnými odpady, kompletního cyklu managementu kontaminovaných lokalit, výzkumu a vývoji v oblasti inovativních technologií pro odstraňování a využívání nebezpečných odpadů a dalších souvisejících činností.

Spoločnost byla založena v roce 1992 a v současné době má více než 150 zaměstnanců. Kromě personálního zázemí disponuje rozsáhlým materiálním a technickým zázemím včetně vlastních laboratoří a výzkumného a vývojového centra.

I přesto, že DEKONTA realizuje většinu svých aktivit v České republice a Slovenské republice, kde se podílí na řadě významných zakázek, daří se jí rok od roku více i v dalších zemích. Každým rokem tak podíl zahraničních zakázek na celkovém výkonu společnosti roste.

V zahraničí působí DEKONTA prostřednictvím svých dceřiných společností či místních zastoupení, a to na Slovensku, v Polsku, Srbsku, Rumunsku, Maďarsku a v Ruské federaci, dále realizuje své obchodní aktivity v Albánii, Arménii, Bělorusku, Bosně a Hercegovině, Bulharsku, Egyptě, Gruzii, Indonésii, Izraeli, Makedonii, Mongolsku, Kambodži, Kazachstánu, Kosovu, Moldavsku, Sao Tome, Turecku, Vietnamu a v dalších zemích.

DEKONTA je dlouholetým zkušeným partnerem České rozvojové agentury, v rámci programu bilaterální zahraniční spolupráce realizovala/či realizuje projekty na Balkáně, v postsovětských zemích i v Asii. V partnerských zemích se podílí například na projektech budování znalostních kapacit zástupců státní správy, včetně zavádění nové legislativy, pomáhá se sanacemi starých ekologických zátěží, či s jejich inventarizací atp. Od začátku jeho existence také využívá program B2B, za jehož pomoci společnost iniciovala své investiční aktivity v Bosně a Hercegovině: výstavbu biodegradčního centra a kofenové čistírny odpadních vod. Zvažuje také zvažuje využití podpory z programu B2B k rozšíření svých aktivit do dalších zemí. Stejně tak je DEKONTA tradičním dodavatelem služeb pro Český svěřenecký fond při UNDP a EBRD.

Reference z úspěšně realizovaných projektů v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce České republiky jsou klíčovým předpokladem k účasti v tendrech vypisovaných různě

Méně obvyklý pohled na některé otázky migrace

Srůznou intenzitou se v posledních letech řeší problém migrace uprchlíků a zejména jejich redistribuce do jednotlivých zemí EU formou kvót. Stanovisko k těmto kvótám se často stává prubířským kamenem věrnosti k politice EU, solidarity s potřebnými a zvyšuje napětí mezi členskými zeměmi.

V diskuzích, které se k této otázce objevují, není patrná výraznější účast sociálních geografů, kteří by pomohli osvětlit zákonitosti pohybů obyvatelstva a migračních trajektorií, a to nejen analýzou současné situace, ale i v historických souvislostech.

Historické souvislosti

Není náhodou, že evropské země s koloniální minulostí jsou vystaveny velkým migračním tlakům. Bývalé metropole měly dlouhodobé vztahy se svými koloniemi a proto i jejich hospodářský rozvoj byl podstatně posilován využíváním bohatství a levných pracovních sil z kolonií.

Nezmiňuji to z pozice kritika, ale na podporu toho, že imigrační trajektorie z chudých rozvojových zemí do Evropy mají letité kořeny a že africké/asijské etnické a konfesní enklávy v Evropě se trvale rozšiřovaly i v časové ose.

K velkému pohybu došlo po 2. světové válce a v důsledku dekolonizace, kdy se do metropolí masivně vracel nejen bývalý kolo-

niální aparát se svými místními spolupracovníky, ale i odborníci a jejich rodiny. Po získání nezávislosti bývalých kolonií se rychle ukázala potřeba pomoci těmto nově vzniklým zemím. Symbolickým se stal rok 1960 jako Rok Afriky, kdy OSN vyhláší první rozvojovou dekádu na léta 1961 až 1971.

Obnova poválečné Evropy a pozdější hospodářský růst si vynutil používat zahraniční, mzdově výhodné, pracovní síly. Jako příklad může sloužit SRN, která uzavřela příslušné smlouvy nejen s několika jižními evropskými zeměmi, ale také s Marokem, Tuniskem a především s Tureckem (1961).

Podmínky integrace

Tyto, převážně legální imigrace, byly ekonomickým přínosem pro přijímající země, avšak pod povrchem zůstával problém posilování etnických a konfesních enkláv, které se postupně uzavíraly samy do sebe a ve druhých a třetích generacích přistěhovalců se silně radikalizovaly pod vedením svých, převážně náboženských vůdců.

Lze snadno zjistit, že vztah mezi metropolí a bývalými koloniemi, později nazývanými jen rozvojovými zeměmi, byl přerušen jen krátce v polovině minulého století pod vlivem tzv. národně osvobozeneckého boje za nezávislost. Původní averze odcházely s prvními představiteli odboje (Nkrumah, M. Keita, Sékou Touré, Sukarno, Néhrú aj.)

nými mezinárodními organizacemi a mezinárodními finančními institucemi. DEKONTA znamená v posledních letech nárůst počtu projektů realizovaných pro Evropskou banku pro obnovu a rozvoj EBRD, Program OSN pro obnovu a rozvoj UNDP, Program OSN pro zemědělství a výživu FAO či Program OSN pro průmyslový rozvoj UNIDO. V letošním roce se expertní týmy DEKONTY podílely mimo jiné na následujících významných zakázkách pro klienty z řad mezinárodních institucí:

- Pro organizaci FAO byl letos úspěšně dokončen rozsáhlý projekt „Safeguarding and Disposal of hazardous chemical waste in Moldova“ v jehož rámci bylo zabaleno a odvezeno k odstranění 360 t nebezpečných pesticidů
- Pro organizaci EBRD byl dovršen tříletý

konzultační projekt realizovaný v Bělorusku „Puhovichy Solid Waste Management Project, Supplementary Technical Study“

- Od loňského roku je DEKONTA zodpovědná za projekt pro UNIDO v Turecku: „Training, Assessment and Reduction of PCDD/FS Releases from Metallurgical Industries in Turkey“.
- Pro arménskou pobočku UNDP byl letos zahájen projekt „Detailed Design, Technical Definition of Works, and Supporting Assessments/Studies required for the Removal of POPs Pesticides and Recovery of Associated Contaminated Soil along with Site Cleanup, Stabilization, Containment, and Monitoring applied to the Nubarashen Burial Site (Yerevan, Armenia).“
- V Gruzii je pro EBRD v současné době (od

a byly nahrazeny partnerskými vztahy, bohužel ne vždy rovnými. Výraznou roli přitom hrály jazykové znalosti a podpora jejich další výuky, neboť při množství místních dialektů to bylo pouze jazyk bývalé metropole, který byl většinou obyvatel srozumitelný.

Kolektivní vina členů EU?

Z mnoha příčin, na nichž zatím není shoda, dochází v rozvojových zemích k řadě krizí a ozbrojených konfliktů, které mají za následek masový únik uprchlíků do evropských zemí.

Pochopitelné je, že běženci přednostně směřují do států, kde již žijí a pracují jejich příbuzní a známí, kteří jim mohou pomoci, kde se snadno domluví a kde jsou navíc lepší podmínky než v jejich bývalé domovině.

Je překvapivé, že tento nejpřirozenější důvod migračních trajektorií není zřejmě považován za dostatečně validní a nebývá uváděn v oficiálních dokumentech ani médiích.

Naopak, negativní důsledky bývalého koloniálního hospodaření některých zemí a využívání levné importované pracovní síly jsou prezentovány téměř jako kolektivní vina všech členů EU a země, které mají jiný názor na řešení, jsou ostrakizovány a nezřídka jim je vyhrožováno i finančními sankcemi.

Ekonomické souvislosti

Podobný postup považují za nepřijatelný, ba až za nemravný. Lze docela snadno dohledat, že například obchodní transfery Afriky do vyspělých zemí jsou i nyní řádově vyšší než objem

prostředků těchto zemí na rozvojovou pomoc Afriky. Náklady na řešení migrace lze tedy považovat za jakousi negativní dividendu.

EU dlouho řešila následky migrace místo jejich příčin a až v poslední době posiluje názor, že je efektivnější vkládat finanční prostředky do projektů na prevenci migrace v samotných rozvojových zemích. Tomu odpovídala i příprava na 5. summit mezi EU a Afrikou, který se konal koncem listopadu 2017 v Abidjanu.

Výtky EU na naši adresu až tvrdohlavě neberou v úvahu to, že kromě aktivní účasti na prevenčních projektech přijala ČR uprchlíky z válečných oblastí bývalé Jugoslávie, z kavkazských republik, z Ukrajiny, zvládla přesun vietnamských občanů z bývalé NDR a SRN do ČR, dlouhodobě se účastní misí MEDEVAC, FRONTX a řady dalších akcí.

Podnětné jsou i interní diskuze o vytváření bezpečných zón ve válečných oblastech, o osvětové a učovské činnosti v uprchlických táborech a o selektivním přijímání imigrantů. Nepříliš taktické se mi naopak jeví kategorické odmítání jakýchkoliv utečenců, i těch kvalifikovaných a prověřených, kteří by mohli pomoci řešit deficity na našem pracovním trhu.

Závěr

Uvědomuji si, že tento příspěvek je příliš otevřený a neodpovídá rutinní politické korektnosti. Nicméně, byl bych rád, kdyby zahraniční kritici ČR konečně respektovali skutečnosti a zaujali objektivní přístup. ■

Josef Fukan (jfukan@gmail.com)

roku 2016) zpracováván projekt „Green Cities Action Plan, Tbilisi“ pro zlepšení životního prostředí v hlavním městě.

- V Sao Tome odborníci letos úspěšně pracují na inventarizaci, přebaleni a odvozu 20 t pesticidů pro organizaci UNIDO „Environmentally sound management campaign of two identified sites in Sao Tome and Principe contaminated by pesticides including POPs pesticides.“
- Od letošního roku až do roku 2019 se nejkvalitnější konzultanti zabývají projektem EBRD v Egyptě: Improved Petroleum Recovery (IPR) Project – Assistance on implementing ESAP and independent assessment of deliverables for lenders.

Kromě výše uvedeného výběru referenčních zakázek pro mezinárodní instituce v oblasti rozvojových projektů se letos intenzivně rozvíjí spolupráce s klienty v Rumunsku, Izraeli, Chorvatsku, Slovinsku, Kazachstánu a Číně. ■

Více informací naleznete na webových stránkách společnosti: <http://www.dekonta.cz/reference-projects?lang=en>

Cílem Platformy podnikatelů pro ZRS je:

- zvyšovat úspěšnou účast českých firem v projektech rozvojové pomoci a spolupráce
- podporovat dlouhodobé investice v rozvojových zemích s výhodnou pozicí pro české dodavatele technologií a služeb
- prosadit partnerství veřejného a soukromého sektoru v programech zahraniční rozvojové spolupráce
- Platforma hledá aktivní firmy se zájmem o účast v rozvojových projektech i práci v expertních týmech Platformy a pracovních skupinách Rady pro ZRS ČR
- PPZRS je prostorem pro sdílení informací, nápadů, zkušeností a kontaktů.

Informace o podmínkách členství:

www.ppzrs.org

Twitter: @PPZRS_CZ

Facebook: <https://goo.gl/iak9Bq>

Kontakt

PLATFORMA PODNIKATELŮ
PRO ZAHRANIČNÍ
ROZVOJOVOU SPOLUPRÁCI

Sekretariát PPZRS

Freyova 948/11, 190 00 Praha 9

Telefon: +420 225 279 403

+420 603 826 261

Fax: +420 284 686 464

e-mail: platforma@spr.cz

Zpravodaj je určen ke zvyšování povědomí podnikatelského sektoru o politice zahraniční rozvojové spolupráce v souvislosti s politikou proexportní za účelem rozšíření všech forem podpory podnikání a investičních projektů v rozvojových zemích. Je spolufinancován z prostředků MZV ČR.

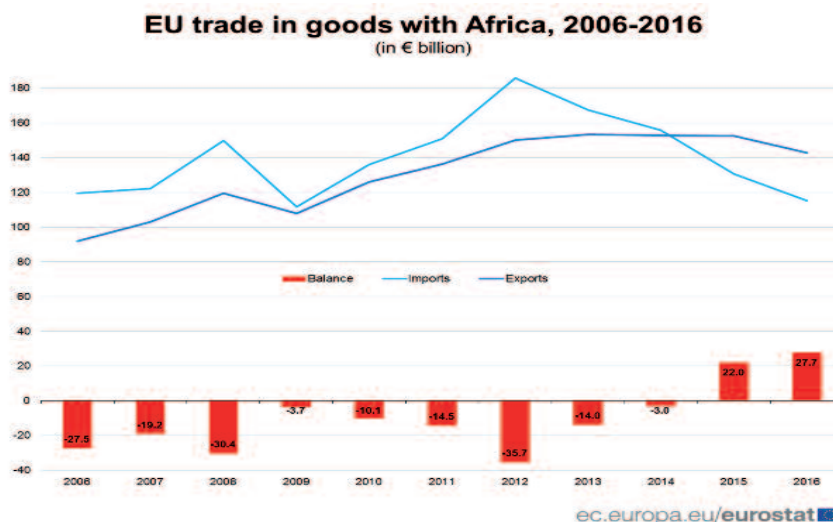
Podnikatelské fórum EU-Afrika potvrdilo odpovědnost byznysmenů podílet se na udržitelném a inkluzivním rozvoji

Ve dnech 27. – 30. listopadu 2017 se v Abidžanu, souběžně s 5. summitem EU-Afrika, sešlo více jak tisíc představitelů podniků a investorů z Afriky a Evropy, aby potvrdili svoji podporu udržitelného růstu a projednali investiční strategie zejména pro kontinuální vytváření pracovních míst na celém kontinentě v souladu s cíli udržitelného rozvoje OSN. V pořadí již šesté fórum označilo Plán vnějších investic EU jako klíčový nástroj k prosazování těchto cílů. Tento plán je prozatím v oblasti rozvojových investic směřovaných na Afriku ten největší.

Postupně se zlepšující podnikatelského prostředí v některých afrických zemích pomůže nové generaci podnikatelů. Očekává se, že do roku 2050 se počet mladých lidí na africkém kontinentu zdvojnásobí. Odhady hovoří o deseti až dvanácti milionech mladých lidí ročně, kteří budou moci pracovat, zatímco předpoklad dle současného stavu, je vznik něco kolem 3 milionů pracovních míst ročně. Přínosnými sektory pro pracovní trh se jeví zemědělství, ale také digitalizované obory. Tento trend na fóru potvrdila více jak stovka mladých podnikatelů a začínajících podniků z obou kontinentů. Své projekty představili na veletrhu Digital Start-Up Fair, ve kterém hovořili o své vizi budoucnosti Afriky a Evropy.

Fórum bylo vyvrcholením širší mobilizace rozvojových aktivit v Evropě a Africe v minulém roce. Zúčastněné strany z veřejného a soukromého sektoru připravily deklaraci, která odpovídá klíčovým požadavkům usnesení hlavního summitu AU-EU, jenž proběhl souběžně:

- Podnikatelský sektor je připraven rozšiřovat a usnadňovat investice v kritických oblastech a podporovat produktivitu a konkurenceschopnost s cílem vytvářet prosperitu všude tam, kde bude fungovat řádné politické prostředí.
- Organizace veřejného a soukromého sektoru by měly spolupracovat na identifikaci nových a inovativních způsobů, přístupu k fi-

nancím pro malé a střední podniky v Africe a podpořit jejich růst na celém kontinentu.

- Vlády členských zemí EU by měly povzbudit své společnosti k obchodním činnostem v Africe prostřednictvím praktických opatření, jakými jsou pojištění politického rizika a záruční nástroje pro obchod a investice.
- Africké vlády by měly nadále zlepšovat podnikatelské prostředí ve svých zemích a pokračovat v zajišťování právních jistot a stability, hladkých a transparentních správních postupů s řádnou správou věcí veřejných, a dodržovat sociální a environmentální standardy pro veřejná výběrová řízení.

Potřeba investic do kritické infrastruktury byla společným tématem, které probíhalo v mnoha diskusích na fóru. Na něm bylo podepsáno pět regionálních projektů dopravy podporujících výstavbu nebo rekonstrukci klíčových silničních koridorů v západní Africe, projekt zaměřený na rozvoj solární elektrárny v Beninu a další financování modernizace

podniku Senegal Electricity. Tyto projekty jsou výsledkem plodné spolupráce mezi EU, ekonomickými uskupeními ECOWAS, UEMOA, Africkou rozvojovou bankou (AFBD), Francouzskou rozvojovou agenturou (AFD) a Evropskou investiční bankou (EIB).

Fórum se již dříve stalo nedílnou součástí společné strategie Afrika a EU. Akce v Abidžanu je poslední z řady podnikatelských setkání konaných v Africe a Evropě v průběhu roku 2017. Všechny se soustředily na význam investic, vytváření pracovních míst. Byla založena platforma pro udržitelný rozvoj pro Afriku (The Sustainable Business for Africa - SB4A) s cílem zajistit evropský strukturovaný dialog se soukromým sektorem zaměřený na dosažení udržitelného a inkluzivního růstu v Africe. SB4A je podstatné pro otevřené sdílení znalostí, jak řešit různá omezení investičního prostředí a tím znovu oživit podnikání v Africe a podpořit dlouhodobé investice.

(Zdroj: www.euafrika-businessforum.com)

Oficiální rozvojová pomoc EU

V minulém roce vynaložila Evropská unie (EU) jako celek 75,5 miliardy EUR na oficiální rozvojovou pomoc (ODA). To představuje 0,51 % hrubého národního důchodu EU (HND). Znamená to, že EU dosud nesplnila svůj závazek vynaložený v roce 2005 investovat 0,7 % HND na oficiální rozvojovou pomoc do roku 2015.

Rozvojová pomoc EU se však již čtvrtý rok po sobě zvýšila, aby dosáhla své nejvyšší úrovně. V důsledku toho EU v roce 2016 upevnila své postavení předního světového dárcce pomoci. Pro srovnání, země mimo EU, které jsou členy Výboru pro rozvojovou pomoc, poskytly v průměru 0,21 % svého HND na rozvojovou pomoc.

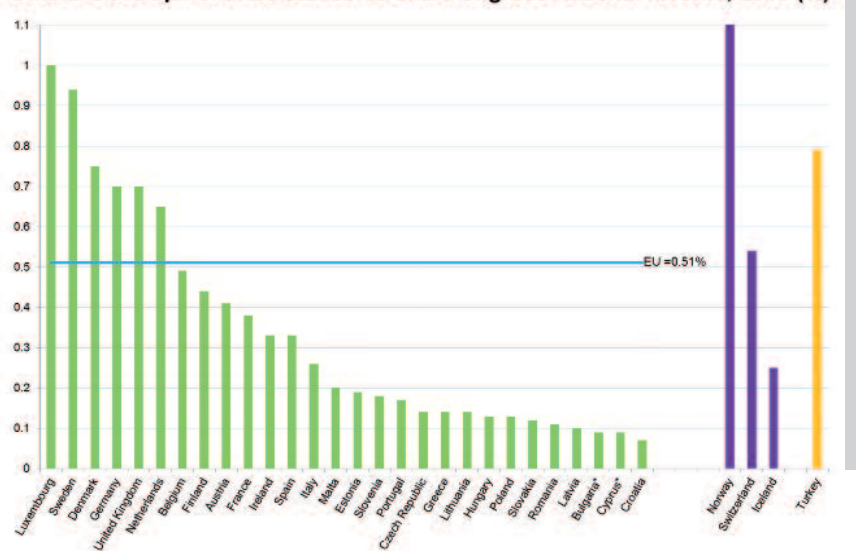
V roce 2016 poskytlo pět členských států EU 0,7 % nebo více jejich hrubého národního důchodu na oficiální rozvojovou pomoc: Lucembursko (1,00 %), Švédsko (0,94 %), Dánsko (0,75 %), Německo a Spojené království (oba 0,70 %).

Oficiální rozvojová pomoc se skládá z grantů nebo půjček poskytovaných veřejným sektorem za účelem podpory hospo-

dářského rozvoje a prosperity v přijímajících zemích.

Zdroj: EUROSTAT, srpen 2017

Official Development Assistance as share of gross national income, 2016 (%)

* 2015 data